

Programimi në www

Pjesa 4 – Inputet e reja të HTML5

Prof. Asoc. Dr. Ermir Rogova

Input tipet e reja në HTML5

- Shembulli në vijim paraqet tipin e inputit të ri të HTML5
- Këto tipe ende nuk janë përkrahur nga të gjithë shfletuesit, sidomos ata më të vjetër si Internet Explorer
- Mirpo pothuajse të gjitha inputet e dhëna përkrahen nga top 5-shja e shfletuesëve, sidomos nga versionet e fundit të tyre

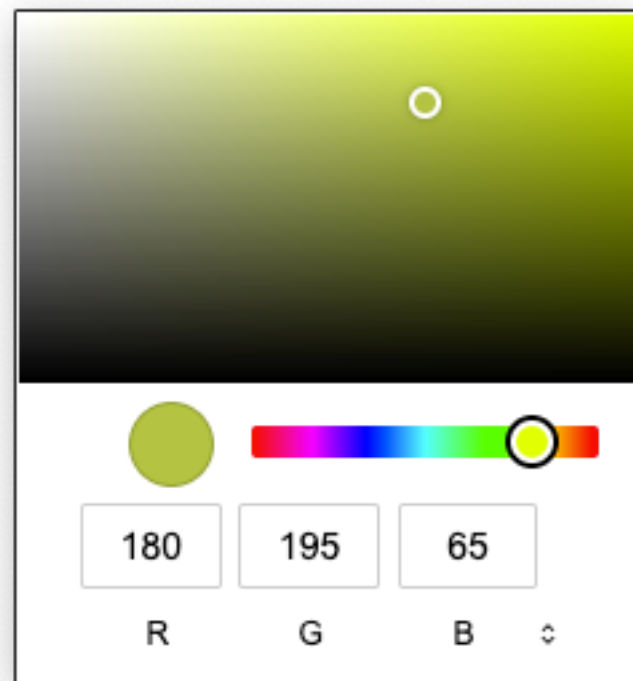

Input tipet e reja në HTML5

```
<!DOCTYPE html>
<html>
  <head>
    <meta charset="utf-8">
    <title>New HTML5 Input Types</title>
  </head>
  <body>
    <h1>New HTML5 Input Types Demo</h1>
    <p>This form demonstrates the new HTML5 input types and the placeholder, required autofocus attributes.</p>
    <form method = "post" action = "https://rogova.info/test/feedback.php">
      <p><label>Color:<input type = "color" autofocus /></label></p>
      <p><label>Date:<input type = "date" /> (yyyy-mm-dd)</label></p>
      <p><label>Datetime-local:<input type = "datetime-local" /></label></p>
      <p><label>Email:<input type = "email" placeholder = "emri@domeni.com"required /></label></p>
      <p><label>Month:<input type = "month" /> (yyyy-mm)</label></p>
      <p><label>Number:<input type = "number" min = "0" max = "7" step = "1" value = "4" />
        </label> (Enter a number between 0 and 7)</p>
      <p><label>Range: 0<input type = "range" min = "0" max = "20" value = "10" /> 20</label></p>
      <p><label>Search:<input type = "search" placeholder = "search query" />
        </label> (Enter your search query here.)</p>
      <p><label>Tel<input type = "tel" placeholder = "(###) ###-####"
        pattern = "\\(\\d{3}\\) +\\d{3}-\\d{5}" required /> (###) ###-####</label></p>
      <p><label>Time:<input type = "time" /> (hh:mm)</label></p>
      <p><label>URL:<input type = "url" placeholder = "http://www.domainname.com" /></label></p>
      <p><label>Week:<input type = "week" />(yyyy-Wnn, such as 2012-W01)</label></p>
      <p><input type = "submit" value = "Submit" /><input type = "reset" value = "Clear" /></p>
    </form>
  </body>
</html>
```

Input Type Color

- Input tipi color i lejon përdoruesit që të zgjedhë një ngjyrë
- Në momentin e shkrimit, disa shfletues ende tipin e inputit color e paraqesin si tekst në fushën në të cilën përdoruesi mund të futë një kod heksadecimal apo një emër ngjyre
- Në shumicën e shfletuesëve, sot kur klikoni në color input, shfletuesit do të shfaqin një përzgjedhës të ngjyrës e ngjajshme dialogin e ngjyrave të paraqitur anash

Atributi Autofocus

- Atributi Autofocus — është një atribut opcional që mund të përdoret në vetëm një element input,
- Ky atribut automatikisht fokusohet në elementin Input duke e lejuar përdoruesin të fillojë shkrimin në këtë element menjëherë

Atributi Autofocus

- Shembulli i dhënë paraqet atributin Autofocus me elementin ngjyrë—inputi i parë në formën tonë—siç jepet në shfletuesin Chrome
- Nuk ka nevojë që të përfshihet atributin Autofocus në formularë

Validimi

- Input tipet e reja HTML 5 janë vetë validues
- Këto eliminojnë nevojën për të përdorur kode të komplikuar JavaScript për ta validuar inputin e përdoruesit
- Reduktojnë sasinë e dërguar të të dhënave invalide dhe si pasojë reduktojnë trafikun e internetit në mes të server-it dhe klientit
- Serveri prapë-se-prapë duhet të validojë të gjitha inputet e përdoruesve
- Kur përdoruesi shënon të dhëna në formularë dhe bën dërgimin, shfletuesi menjëherë kontrollon elementet vetë validuese për t'u siguruar që të dhënat janë korrekte

Validimi

- Shembulli i dhënë paraqet listën e të gjitha inputeve të reja të HTML5 dhe jep shembuj të formateve të kërkuara për secilin tip që të dhënat të jenë valide.

input type	Format
color	Hexadecimal code
date	yyyy-mm-dd
datetime	yyyy-mm-dd
datetime-local	yyyy-mm-ddThh:mm
month	yyyy-mm
number	Any numerical value
email	name@domain.com
url	http://www.domain-name.com
time	hh:mm
week	yyyy-Wnn

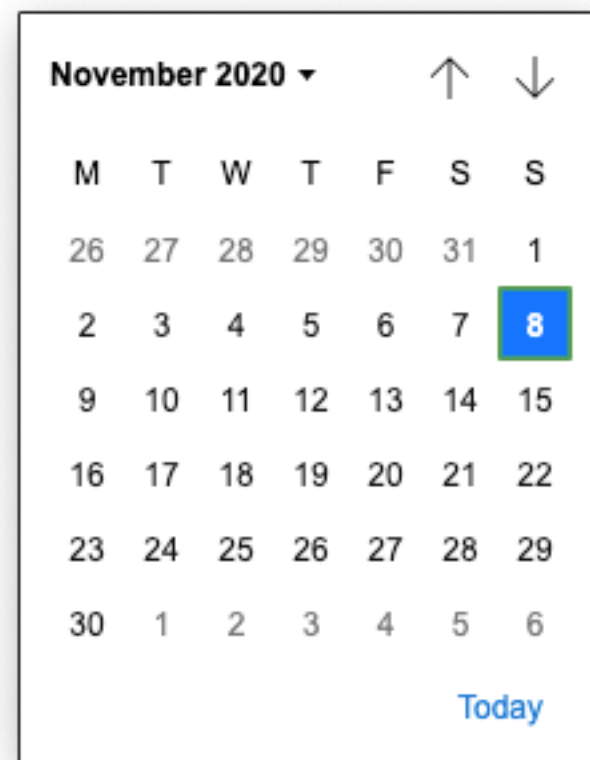
Validimi

- Nëse dëshirojmë t'i shmangemi validimit mund të shtojmë Atributin formnovalidate në input tipin submit :
  - `<input type = "submit" value = "Submit" formnovalidate />`

Input Type Date

- Tipi i inputit Date i lejon përdoruesit që të jep një datë në këtë formë: yyyy-mm-dd
- Shumica e shfletuesëve paraqesin një kalendar grafik i cila i lejon përdoruesit të përzgjedhë datën, të ngjajshëm me këtë të paraqitur anash
- Data e fillimit është data e tanishme

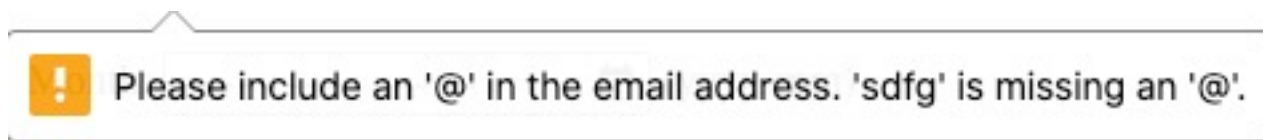
Input Type Datetime-local

- Input tipi datetime-local i mundëson përdoruesit të jepë datën dhe kohën në një komandë të vetme.
- Të dhënat jepen duke filluar nga viti, muaji, data, ora, dhe minuti.

November 2020 ▾							↑	↓	10	06	PM
M	T	W	T	F	S	S					
26	27	28	29	30	31	1		11	07	AM	
2	3	4	5	6	7	8		12	08		
9	10	11	12	13	14	15		01	09		
16	17	18	19	20	21	22		02	10		
23	24	25	26	27	28	29		03	11		
30	1	2	3	4	5	6		04	12		
							Today				

Input Type Email

- Tipi i inputit email i mundëson përdoruesit të jepë një email adresë apo një listë email adresash të ndara me presje (nëse janë specifikuar më shumë attribute)
- Tani, të gjithë shfletuesit paraqesin një fushë tekstuale
- Nëse përdoruesi përdorë email adresë jo valide (psh. Teksti nuk i takon formatit të duhur) dhe klikon tastin SUBMIT, menjëherë përdoruesit i kërkohet që të jep email adresën e saktë i cili përkon me elementin Input

- HTML5 nuk kontrollon nëse ekziston email adresa e dhënë nga përdoruesi por vetëm se ajo email adresë a është në formatin e kërkuar

Placeholder

- Atributi Placeholder lejon përdoruesin të vendos tekst në hapsirën tekstuale.
- Në përgjithësi, teksti Placeholder ka ngjyrë hiri të çelët dhe në shembullin më poshtë është paraqitur teksti në formatin të cilin duhet ti japë përdoruesi.
- Kur kursori është vendosur në hapsirën tekstuale, teksti Placeholder zhduket, dmth. Nuk pranohet edhe nëse përdoruesi klikon në tastin Submit (përveç nëse përdoruesi shkruan tekstin e njëjtë).
- HTML5 përkrah tekstin Placeholder për vetëm këto 6 tipe inputesh: Text, search, url, tel, email and password.

Atributi Required

- Atributi Required detyron përdoruesin të jep një vlerë para se të parashtrohet formulari.
- Këtu mund të shtohet Required në ndonjërin nga tipet e inputeve.
- Në shembullin e dhënë i kërkohet përdoruesit të jepë një email adresë dhe një numër telefoni për të paraqitur formularin.
- Nëse shfrytëzuesi shtyp butonin submit pa dhënë inputet e kërkuara, browseri nuk do të dërgojë të dhënat dhe do të njoftojë shfrytëzuesin.

Input Type Month

- Tipi i inputit Month i lejon përdoruesit të jep vitin dhe muajin në formatin yyyy-mm, për shembull: 2012-01.
- Shumica e shfletuesëve paraqesin një kalendar grafik i cili i lejon përdoruesit të përzgjedhin datën, të ngjajshëm me atë të tipit date, porse këtu mund të përzgjidhen vetëm muajt e plotë e jo datat specifike

Input Type Number

- Tipi i inputit Number i lejon përdoruesit të jep vlera numerike. Shfletues të paisjeve mobile paraqesin një tastierë numerike për këtë tip të inputit
- Atributi Min paraqet numrin minimum valid
- Atributi Max paraqet numrin maximum valid
- Atributi Step përcakton hapin në të cilin numrat rriten apo zvoglohen
- Atributi Value jep vlerën fillestare të paraqitur në formular
- Nëse përdoruesi tenton të jep vlerë jo valide duke shtypur në fushën tekstuale, paraqitet njoftimi se në Inputin Number përdoruesi duhet të jep vlerë valide

Input Type Range

- Tipi i inputit Range paraqitet si slider control (kontrollë rrëshqitëse)
- Vendoset minimumi dhe maximumi si dhe specifikohet një vlerë
- Inputi Range është në thelb vetë-validues kur caktohet nga shfletuesi si një slider control sepse përdoruesi këtë nuk mund ta bëjë jashtë kufijve të vlerave minimale dhe maksimale

Range: 0 20

Input Type Search

- Tipi i inputit Search përmban hapsirën për kërkim
- Ky input element funksionon njejtë sikurse inputi i tipit Text
- Kur përdoruesi fillon të shkruajë në hapsirën Search, paraqitet shenja X e cila mund të klikohet për të fshirë hapsirën

Search:

Input Type Tel

- Tipi i inputit Tel i lejon përdoruesit të jap numër telefoni apo mobili
- Shfletuesit mobil paraqesin një tastierë specifike për dhënien e numrit të telefonit për këtë tip inputi
- HTML5 nuk e vet validon tipin e inputit Tel
- Për t'u siguruar se përdoruesi ka shënuar numrin e telefonit në formatin e duhur në anën e djathtë është dhënë forma e cila tregon atë format, psh:
  - (555) 555-5555
- Kur përdoruesi jep numër telefoni të gabueshëm do të paraqitet një njoftim i cili kërkon formatin e duhur duke fokusuar elementin e inputit Tel

Input Type Time

- Tipi i inputit Time lejon përdoruesin të japë orën dhe minutën
- HTML5 specifikon se koha duhet të ketë dy shifra që tregojnë orën pastaj shenja (:) dhe më pas dy shifra që tregojnë minutën
- Shumica e shfletuesëve paraqesin një kontrollë të ngjajshme me këtë:

10	27	PM
11	28	AM
12	29	
01	30	
02	31	
03	32	
04	33	

Input Type Url

- Tipi i inputit Url i lejon përdoruesit për të vendosur URL
- Elementi është dhënë formë teksti dhe formati i duhur është: `http://www.rogova.info`
- Nëse përdoruesi jep URL në formatin jo të duhur (psh. `www.rogova.info` apo `www.rogovainfo`), URL nuk do të validohet
- HTML5 nuk e kontrollon se a është dhënë URL valide, por e validon nëse URL është dhënë në formatin e duhur

Input Type Week

- Tipi i inputit Week lejon përdoruesin që të zgjedhë vitin dhe javën në këtë format yyyy-Wnn, ku nn është nga 01 deri në 53, për shembull, 2020-W01 paraqet javën e parë të vitit 2020
- Shumica e shfletuesëve paraqesin një kalendar grafik i cili i lejon përdoruesit të përzgjedhin datën, të ngjajshëm me atë të tipit date, porse këtu mund të përzgjidhen vetëm javët e caktura e jo datat specifike

Autocomplete dhe Datalist

```
<!DOCTYPE html>
<html>
  <head>
    <meta charset="utf-8">
    <title>New HTML5 autocomplete Attribute and datalist Element</title>
  </head>
  <body>
    <h1>Autocomplete and Datalist Demo</h1>
    <p>This form demonstrates the new HTML5 autocomplete attribute and the datalist element.</p>
    <form method = "post" autocomplete = "on">
      <p><label>First Name:<input type = "text" id = "firstName" placeholder = "First name" /></label></p>
      <p><label>Last Name:<input type = "text" id = "lastName" placeholder = "Last name" /></label></p>
      <p><label>Email:<input type = "email" id = "email" placeholder = "name@domain.com" /></label></p>
      <p><label for = "txtList">Birth Month: <input type = "text" id = "txtList" placeholder = "Select a
        month" list = "months" />
        <datalist id = "months">
          <option value = "January">
          <option value = "February">
          <option value = "March">
          <option value = "April">
          <option value = "May">
          <option value = "June">
          <option value = "July">
          <option value = "August">
          <option value = "September">
          <option value = "October">
          <option value = "November">
          <option value = "December">
        </datalist></label></p>
      <p><input type = "submit" value = "Submit" /><input type = "reset" value = "Clear" /></p>
    </form>
  </body>
</html>
```


Atributi autocomplete

- Atributi Autocomplete mund të përdoret në tipet e inputeve të cilët automatikisht japin informatat e përdoruesit bazuar në inputet e mëparshme siç është emri, adresa apo email
- Atributin autocomplete mund ta aktivizoni në të gjithë formularin apo vetëm për elemente specifike
- Për shembull, në një formular porosie online Atributi Autocomplete mund të jetë i aktivizuar për emrin dhe adresën dhe i deaktivizuar për shkaqe sigurie për të dhënat e kredit kartës apo passwordin

Elementi Datalist

- Elementi Datalist paraqet meny rënëse për një element input text
- Në këtë shembull do të përdorim një element Datalist për të siguruar muajin e lindjes së përdoruesit
- Kur përdoruesi klikon në hapsirën tekstuale do të paraqitet lista me muajt e vitit.
- Nëse përdoruesi do të shtypë shkronjën "J" në hapsirën tekstuale lista e muajve do ti jep muajt që përmbajnë shkronjën J

Birth Month:

- January
- June
- July

Fieldset

- Elementi `<fieldset>` përdoret për të grupuar disa inpute dhe etiketa (`<label>`) brenda një formulari
- `<fieldset>` siguron grupim për një pjesë të një formulari dhe përdor një element në fole `<legend>` për të siguruar përshkrimin e atij grupi

Fieldset

```
<form>
  <fieldset>
    <legend>Choose your favorite monster</legend>
    <input type="radio" id="kraken" name="monster">
    <label for="kraken">Kraken</label><br/>
    <input type="radio" id="sasquatch" name="monster">
    <label for="sasquatch">Sasquatch</label><br/>
    <input type="radio" id="mothman" name="monster">
    <label for="mothman">Mothman</label>
  </fieldset>
</form>
```

Choose your favorite monster

Kraken

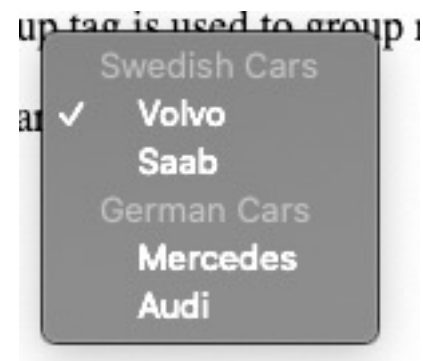
Sasquatch

Mothman

Optgroup

- Elementi `<optgroup>` krijon grupime të opcioneve brenda elementit `<select>`

```
<form action="/action_page.php">
  <label for="cars">Choose a car:</label>
  <select name="cars" id="cars">
    <optgroup label="Swedish Cars">
      <option value="volvo">Volvo</option>
      <option value="saab">Saab</option>
    </optgroup>
    <optgroup label="German Cars">
      <option value="mercedes">Mercedes</option>
      <option value="audi">Audi</option>
    </optgroup>
  </select>
  <br><br>
  <input type="submit" value="Submit">
</form>
```


Meter

- Elementi `<meter>` paraqet ose një vlerë skalare brenda një intervali të njohur ose një thyesë.
- `value`
  - Vlera aktuale numerike. Kjo duhet të jetë ndërmjet vlerave minimale dhe maksimale (atributi `min` dhe atributi `max`) nëse specifikohen. Nëse është e paspecifikuar ose e keqformuar, vlera është 0. Nëse specifikohet, por jo brenda intervalit të dhënë nga atributi `min` dhe atributi `max`, vlera është e barabartë me skajin më të afërt të intervalit
  - Shënim: Në qoftë se atributi i vlerës nuk është midis 0 dhe 1 (përfshirë), atributet `min` dhe `max` duhet të përcaktojnë diapazonin në mënyrë që vlera e atributit të vlerës të jetë brenda tij
- `min`
  - Kufiri i poshtëm numerik i intervalit të matur. Kjo duhet të jetë më e vogël se vlera maksimale (atributi `max`), nëse specifikohet. Nëse nuk përcaktohet, vlera minimale është 0
- `max`
  - Kufiri i sipërm numerik i intervalit të matur. Kjo duhet të jetë më e madhe se vlera minimale (atributi `min`), nëse specifikohet. Nëse nuk përcaktohet, vlera maksimale është 1

Meter

- low
  - Kufiri i sipërm numerik i skajit të ulët të intervalit të matur. Kjo duhet të jetë më e madhe se vlera minimale (atributi min), dhe gjithashtu duhet të jetë më e vogël se vlera e lartë dhe vlera maksimale (atributi i lartë dhe maksimumi, përkatësisht), nëse specifikohet ndonjë. Nëse është e paspecifikuar, ose nëse është më pak se vlera minimale, vlera e ulët është e barabartë me vlerën minimale
- high
  - Kufiri i poshtëm numerik i skajit të lartë të intervalit të matur. Kjo duhet të jetë më e vogël se vlera maksimale (atributi maksimal), dhe gjithashtu duhet të jetë më e madhe se vlera e ulët dhe vlera minimale (atributi i ulët dhe atributi min, përkatësisht), nëse specifikohet ndonjë. Nëse është e paspecifikuar, ose nëse është më e madhe se vlera maksimale, vlera e lartë është e barabartë me vlerën maksimale.
- optimum
  - Kjo atribut tregon vlerën optimale numerike. Duhet të jetë brenda intervalit (siç përcaktohet nga atributi min dhe atributi max). Kur përdoret me atribut të ulët dhe atribut të lartë, ai jep një indikacion ku përgjatë intervalit konsiderohet i preferueshëm. Për shembull, nëse është midis atributit min dhe atributit të ulët, atëherë diapazoni më i ulët konsiderohet i preferuar. Shfletuesi mund të ngjyrosë shiritin e njehsorit ndryshe në varësi të vlerës është më e vogël ose e barabartë me vlerën optimale

Meter

```
<h2>Meter Elements</h2>
```

```
<p>Default</p>
```

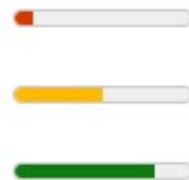
```
<p><meter min="0" max="100" low="25" high="75" optimum="100" value="10"> </meter></p>
```

```
<p><meter min="0" max="100" low="25" high="75" optimum="100" value="50"> </meter></p>
```

```
<p><meter min="0" max="100" low="25" high="75" optimum="100" value="80"></meter></p>
```

Meter Elements

Default

Progress

- Elementi <progress> paraqet një indikator që tregon ecurinë e përfundimit të një detyre, zakonisht shfaqet si një shirit progresi.
- max
  - Kjo atribut përshkruan se sa punë kërkon detyra e treguar nga elementi i progresit. Atributi max, nëse është i pranishëm, duhet të ketë një vlerë më të madhe se 0 dhe të jetë një numër i vlefshëm. Vlera e paracaktuar është 1
- value
  - Kjo atribut specifikon sa nga detyra që është kryer. Duhet të jetë një numër i vlefshëm midis 0 dhe maksimum, ose midis 0 dhe 1 nëse maksimumi është hequr. Nëse nuk ka ndonjë atribut vlere, shiriti i progresit është i papërcaktuar; kjo tregon që një aktivitet është duke vazhduar pa treguar se sa kohë pritet të zgjasë.
  - Shënim: Ndryshe nga elementi <meter>, vlera minimale është gjithmonë 0, dhe atributi min nuk lejohet për elementin <progress>.

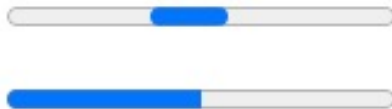

Progress (cont.)

```
<h2>Progress Elements</h2>
<p>Default</p>
<p><progress max="100"></progress></p>
<p><progress value="50" max="100"></progress></p>
```

Progress Elements

Default

Pyetje???